

Groeiboek Cybersecurity

Versie 3.0

Donderdag 10 december 2020

Groeiboek Cybersecurity V1.0

Versie 1.0 gepubliceerd november 2018

- Deze versie was primair gericht op de beheerders van tunnelobjecten
- Inhoud:
  - Wet- en regelgeving
  - Risico gestuurde aanpak
  - Maatregelen
  - Borging
  - Ervaringen uit de praktijk

Groeiboek Cybersecurity V2.0

Versie 2.0 gepubliceerd november 2019

- **Uitbreiding van de inhoud gericht op nieuwbouw en renovatie projecten, inclusief de sloop activiteiten:**
  - Update van de bestaande hoofdstukken
  - Contractvormen
  - Initialisatie en aanbestedingsfase
  - Ontwerpfase
  - Realisatiefase (Nieuwbouw én renovatie)
  - Exploitatiefase
  - Sloop
  - Verificatie en validatie
  - Incident en herstel
  - Voorlichting, opleiding, training en oefenen

Groeiboek Cybersecurity V3.0

Vandaag te publiceren

1. Verbetering van de leesbaarheid
2. toevoegen van onderwerpen
  - Cybersecurity Business Case
  - Volwassenheidsscan van de organisatie
  - Cybersecurity en Safety

Verbeteren van de leesbaarheid

- Versie 2.0 ingericht op project fases
  - Gevolg:
    - » Veel dubbelingen in de tekst
    - » Toevoegen nieuwe onderwerpen lastig
    - » Moeilijk onderhoudbaar

Verbeteren van de leesbaarheid

- Versie 2.0 ingericht op project fases
  - Gevolg:
    - » Veel dubbelingen in de tekst
    - » Toevoegen nieuwe onderwerpen lastig
    - » Moeilijk onderhoudbaar
- Versie 3.0 ingericht op thema's, modulaire opbouw

Verbeteren van de leesbaarheid

- Versie 2.0 ingericht op project fases

- Gevolg:

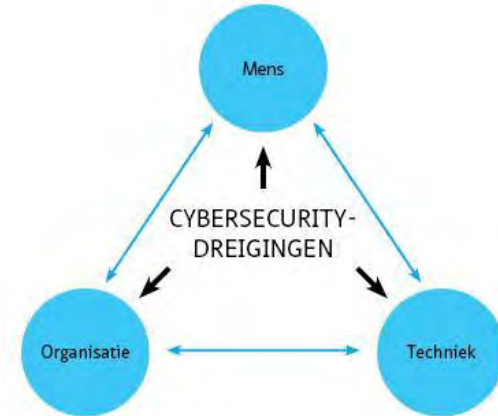
- » Veel dubbelingen in de tekst
    - » Toevoegen nieuwe onderwerpen lastig
    - » Moeilijk onderhoudbaar

- Versie 3.0 ingericht op thema's, modulaire opbouw

Incidentrespons en herstel	Assetmanagement	Businesscase	
Cybersecurity-management	Logging en monitoring	Risicogestuurde aanpak	Verificatie en validatie
Aspecten		Wet- en regelgeving	

BASIS: De aspecten van cybersecurity

- Mens
- Organisatie
- Techniek
- Alle delen die hiermee te maken hebben verzameld in één hoofdstuk

BASIS: Wet- en regelgeving

1. Tunnelwet
2. Informatiebeveiling
  1. Wbni / Bbni
  2. AVG
  3. Overig (VIR, VIR-BI, CSIR)
3. Internationaal
  1. ISO/IEC 27000
  2. IEC 62443
4. Cybersecurity en tunnelveiligheid (nieuw)

VERDIEPING: een

1. Cybersecurity Management
  - Quicksan voor 'cybervolwassenheid' (nieuw)
2. Logging en Monitoring
3. Risico gestuurde aanpak
4. Verificatie en validatie

VERDIEPING twee

1. Incidentrespons en herstel
2. Assetmanagement
  - Aandacht voor
    - » Planfase en aanbesteding
    - » Realisatiefase
    - » Exploitatiefase
    - » sloop
3. Businesscase (nieuw)

Het resultaat

[Groeiboek Cybersecurity v3.0](#)

slide 12

10 december 2020

Bedankt voor uw aanwezigheid

